

2013-09-06

Er referens: Dnr FI 11-5610

Finansinspektionen
Box 7821
103 97 Stockholm

Remiss av förslag till nya föreskrifter och allmänna råd om styrning, riskhantering och kontroll i kreditinstitut

Finansförbundet är överlag positivt inställt till förslaget.

Som Finansinspektionen konstaterar är avsikten med de nya föreskrifterna att säkerställa en god styrning, riskhantering och kontroll i de företag som ska tillämpa dem. För att borga för detta införs krav på vilka interna regler, rutiner och processer som ska finnas i ett företag. Finansförbundet vill i detta sammanhang peka på vikten av ”whistleblowing” som ett komplement till de oberoende kontrollfunktionerna som återfinns i förslaget. Vi ser stora fördelar med att tillsynen kompletteras med en systematiserad kontakt mellan företrädevis Finansinspektionen och enskilda anställda och/eller dess fackliga företrädare. Anställda behöver en instans att vända sig till där deras misstankar eller oro tas på allvar och där deras identitet skyddas. Skyddet bör utformas som en huvudregel utformad som en positiv rättighet att slå larm, och bör också kompletteras med ett krav på inrättande av interna rapporteringsfunktioner för alla anställda (intern whistleblowing).

Finansförbundet anser att bank- och finansanställda anonymt ska kunna anmäla såväl misstänkta som faktiska oegentligheter på sin arbetsplats till Finansinspektionen. Det viktigt att oegentligheter i branschen kan avslöjas. Sådana avslöjanden är mycket viktiga inte enbart för verksamheten i fråga utan för samhället i stort. Även om sådana avslöjanden är till fördel för företaget har det visat sig de som larmar ofta råkar illa ut. De kan bli trakasserade, omplacerade eller till och med uppsagda. Det är därför viktigt att arbetsgivaren eller chefen förhindras från att efterforska vem som lämnat uppgifter till berörd myndighet.

Rapporteringsmöjligheter för anställda återfinns också i CRD IV art. 71, där det framgår att medlemsstaterna ska se till att de behöriga myndigheterna etablerar effektiva och tillförlitliga mekanismer för att uppmuntra rapportering av potentiella eller faktiska överträdelser av nationella bestämmelser om införlivande av direktivet och förordning (EU) nr 575/2013 till de behöriga myndigheterna.¹

Finansförbundet vill också påpeka att de nya kraven på att ett företag ska ha rutiner för att säkerställa att styrelseledamöterna har tillräckliga kvalifikationer, inte ska påverka arbetstagarorganisationernas nationella rätt att utse ledamöter i bolagsstyrelser. Bestämmelserna i 3 kap. 3 och 4 §§ i de nya

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU av den 26 juni 2013 om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om tillsyn av kreditinstitut och värdepappersföretag, om ändring av direktiv 2002/87/EG och om upphävande av direktiv 2006/48/EG och 2006/49/EG

föreskrifterna ska gälla utan att det påverkar tillämpningen och räckvidden av lagen (1987:1245) om styrelserepresentation för de privatanställda (LSA).

Finansförbundet vill understryka att det är viktigt att de förfaranderegler om hur arbetstagarledamöter utses och avsätts i LSA inte påverkas; införandet av bestämmelserna i 3 kap. 3 och 4 §§ får inte innebära att man ställer krav på styrelseledamot som på något sätt försvårar eller omöjliggör arbetstagarorganisations rätt att utse arbetstagarrepresentanter i bolagsstyrelser. Arbetstagarledamöterna tillför viktiga aspekter i styrelsearbetet, bl.a. genom en personlig kunskap om och erfarenhet av förhållandena i företaget och med ett långsiktigt intresse för verksamheten, vilket i sig bidrar till allmänhetens tilltro och förtroende för företaget. Arbetstagarledamöterna bidrar på ett viktigt sätt till styrelsens samlade kompetens.

Vidare vill Finansförbundet påpeka att det krav som ställs i föreskrifterna på att företaget ska se till att styrelsens ledamöter utbildas regelbundet och på lämpligt sätt, exempelvis om företagens verksamhetsområde och aktuella regelverk, naturligtvis också ska gälla även avseende arbetstagarrepresentanter.

Finansförbundet ser vidare mycket positivt på kraven som innebär att företag löpande ska informera och utbilda sin personal om företagets ramverk för riskhantering, kommande regelförändringar m.m. Finansförbundet vill dock påpeka att det är av yttersta vikt att bankanställda ges tid och utrymme att tillgodogöra sig denna information och utbildning. Företagen skall alltid ha det yttersta ansvaret för att reglerna efterlevs, och skall inte kunna lasta över detta ansvar på sina medarbetare genom att hänvisa till att en utbildning genomförts.

Som Finansinspektionen konstaterar får också förslag av denna typ konsekvenser för företagen i form av ökade administrativa kostnader. Från Finansförbundets perspektiv är ökade kostnader pga. hårdare reglering redan ett problem, och det finns ett flertal exempel där sådana kostnader täckts genom besparingar i form av uppsägningar. Finansförbundet uppmanar därför Finansinspektionen att ha detta i åtanke vid införandet av förhandenvarande föreskrifter samt vid framtida regeländringar; det måste finnas rimliga proportioner mellan de kostnader som bankerna måste bära pga. nya föreskrifter, och det syfte man från Finansinspektionens sida eftersträvar med dessa föreskrifter.

Med vänlig hälsning
FINANSFÖRBUNDET

Ulrika Boëthius
Förbundsordförande

Magnus Lundberg
Föredragande